

1164.

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 28 listopada 1949 r.

o nadaniu statutu przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą: „Państwowa Komunikacja Samochodowa, Przedsiębiorstwo Transportowo-Spedycyjne“.

Na podstawie art. 3 ust. 1 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42), § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 1949 r. w sprawie poddania przedsiębiorstw państwowych: Polskie Linie Lotnicze „Lot“, Polskie Biuro Podróży „Orbis“ i „Państwowa Komunikacja Samochodowa“, działaniu dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 257), oraz § 9 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 28 listopada 1949 r. o zmianach dotyczących organizacji i zakresu działania przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: „Państwowa Komunikacja Samochodowa“, (Monitor Polski Nr A—98, poz. 1163) zarządza się w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu, co następuje:

§ 1. Przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą: „Państwowa Komunikacja Samochodowa, Przedsiębiorstwo Transportowo-Spedycyjne“, w skrócie zwanemu „P.K.S.“, działającemu na podstawie zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 28 listopada 1949 r. o zmianach dotyczących organizacji i zakresu działania przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: „Państwowa Komunikacja Samochodowa“ (Monitor Polski Nr A—98, poz. 1163) nadaje się statut stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

MINISTER KOMUNIKACJI

J. Rabanowski

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI

PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

w/z E. Szyr

MINISTER SKARBU

K. Dąbrowski

Załącznik do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 28 listopada 1949 r. (poz. 1164).

S T A T U T

przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą: „Państwowa Komunikacja Samochodowa, Przedsiębiorstwo Transportowo-Spedycyjne“.

Rozdział 1.**Postanowienia ogólne.**

§ 1. Przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą: „Państwowa Komunikacja Samochodowa, Przedsiębiorstwo Transportowo-Spedycyjne — przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione“, zwane dalej „przedsiębiorstwem“, działa na podstawie dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42), zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 28 listopada 1949 r. o zmianach dotyczących organizacji i zakresu działania przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Państwowa Komunikacja Samochodowa“, wydanego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i z Ministrem Skarbu (Mon. Pol. Nr A—98, poz. 1163) oraz niniejszego statutu.

§ 2. Przedsiębiorstwo posiada osobowość prawną.

Prowadzone jest według zasad rozrachunku gospodarczego w ramach narodowych planów gospodarczych na podstawie planu finansowo-gospodarczego.

§ 3. Przedsiębiorstwo ma siedzibę w m. st. Warszawie.

§ 4. Przedmiotem działalności przedsiębiorstwa jest:

- 1) wykonywanie regularnych i nieregularnych przewozów osób i towarów w transporcie drogowym;
- 2) wykonywanie wszelkich czynności wchodzących w zakres spedycji krajowej i składowania;
- 3) organizowanie i eksploatacja dla własnych potrzeb warsztatów naprawczych, stacji obsługi, stacji zaopatrzenia w materiały pędne, dworców samochodowych i t. p.;
- 4) dokonywanie wszelkich innych czynności wchodzących w zakres transportu drogowego i spedycji krajowej.

Rozdział 2.

Władze przedsiębiorstwa.

§ 5. Przedsiębiorstwo podlega Ministrowi Komunikacji, który sprawuje nad nim nadzór i kontrolę.

§ 6. Organem zarządzającym przedsiębiorstwem jest Dyrekcja Naczelna, powoływana i zwalniana przez Ministra Komunikacji, składająca się z dyrektora naczelnego reprezentującego Dyrekcję Naczelną samodzielnie oraz z podległych dyrektorowi naczelnemu czterech dyrektorów.

§ 7. 1. Do ważności zobowiązań zaciąganych przez przedsiębiorstwo wymagane jest współdziałanie:

- 1) dwóch członków Dyrekcji Naczelnej, albo
- 2) jednego członka Dyrekcji Naczelnej łącznie z pełnomocnikiem handlowym w granicach jego pełnomocnictwa, albo
- 3) dwóch pełnomocników handlowych, w granicach ich pełnomocnictw.

2. Przepisy ust. 1 nie uchybiają możliwości udzielania pełnomocnictw samodzielnych lub łącznych do dokonywania poszczególnych czynności prawnych lub czynności określonego rodzaju.

3. Postanowienia ust. 1 i 2 nie dotyczą weksli, czeków i dokumentów stwierdzających zaciągnięcie lub udzielenie kredytu pieniężnego oraz udzielania pełnomocnictw do tych czynności. Powinny je podpisywać dwie osoby wskazane w ust. 1, przy czym jedną z nich musi być osoba określona w § 8.

§ 8. Minister Komunikacji powierzy jednemu z członków Dyrekcji Naczelnej, lub jednemu z pełnomocników handlowych, kierownictwo finansowe ustanawiając w razie potrzeby również innych pełnomocników, bądź do czasowego zastępowania kierownika finansowego, bądź do wykonywania określonych czynności wchodzących w zakres kierownictwa finansowego.

§ 9. 1. Niezależnie od odpowiedzialności dyrektora naczelnego kierownik finansowy jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów normujących gospodarkę finansową przedsiębiorstwa, w szczególności za stan księgowości, sporządzanie planu finansowego oraz za właściwe i terminowe sporządzanie bilansów i innych sprawozdań finansowych.

2. Jeżeli kierownik finansowy uzna, że czynność przedsiębiorstwa jest niezgodna z przepisami normującymi gospodarkę finansową, przedstawia swą opinię na piśmie do wiadomości Dyrekcji Naczelnej, a w razie nieuwzględnienia opinii przez Dyrekcję Naczelną — Ministrowi Komunikacji oraz bankowi finansującemu przedsiębiorstwo.

3. W razie zamierzonego dokonania czynności, nie wyłączając przewidzianych w § 7 ust. 3, które kierownik finansowy uznał za niezgodne z przepisami normującymi gospodarkę finansową, powinien on zastosować się do otrzymanego na piśmie polecenia dyrektora naczelnego, lecz jednocześnie przesać swoją opinię Ministrowi Komunikacji oraz bankowi finansującemu.

4. Regulamin ustali, kiedy Dyrekcja Naczelna winna zasięgnąć opinii kierownika finansowego co do zamierzonych czynności, sposób postępowania przy zastępowaniu przedsiębiorstwa przez inne osoby poza dyrektorem naczelnym, oraz sposób postępowania w przypadkach, gdy kierownika finansowego zastępuje inna osoba spośród wymienionych w § 8.

§ 10. Do Dyrekcji Naczelnej przedsiębiorstwa należy prowadzenie wszystkich spraw przedsiębiorstwa. Dyrekcja Naczelna pełni swoje czynności zgodnie z obowiązującymi przepisami, niniejszym statutem i wydanym na jego podstawie regulaminem, oraz jest odpowiedzialna za prowadzenie przedsiębiorstwa.

§ 11. Zatwierdzenia Ministra Komunikacji wymagają:

- 1) zasadnicze programy rozwoju działalności przedsiębiorstwa;
- 2) sprawy uruchamiania i kasowania linii komunikacyjnych w regularnym ruchu osobowym;
- 3) regulaminy przewozu oraz projekty taryf: osobowej, towarowej i spedycyjnej, przed zatwierdzeniem tych ostatnich przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów;
- 4) wzory dokumentów przewozowych;
- 5) schematy i regulaminy organizacyjne w zakresie

struktury przedsiębiorstwa i podziału czynności;

- 6) skład rodzajowy i typowy taboru samochodów;
- 7) sprawy normalizacji budownictwa i urządzeń obsługi technicznej;
- 8) sprawy utworzenia, dzielenia lub łączenia poszczególnych dyrekcji okręgowych i placówek eksploatacyjnych przedsiębiorstwa, oraz ich związanie;
- 9) sprawy ustanawiania pełnomocników handlowych podlegających wpisaniu do rejestru handlowego;
- 10) warunki i zakres działania projektowanych układów zbiorowych w stosunku do pracowników przedsiębiorstwa;
- 11) sprawy powoływania, zwalniania i przenoszenia pracowników zajmujących stanowiska kierownicze określone przez Ministra Komunikacji.

§ 12. Przy przedsiębiorstwie powołana będzie Rada Nadzoru Społecznego, której zakres działania, sposób powoływania i odwoływania jej członków, organizację i sposób wykonywania jej czynności określi rozporządzenie Rady Ministrów na podstawie art. 10 dekretu z 3 stycznia 1947 r.

Rozdział 3.

Majątek i rachunkowość przedsiębiorstwa.

§ 13. Rokiem operacyjnym przedsiębiorstwa jest rok kalendarzowy.

§ 14. 1. Przedsiębiorstwo ma zarząd i użytkowanie majątku nieruchomego oddanego mu protokółarnie w imieniu Skarbu Państwa.

2. W ramach zatwierdzonych planów: inwestycyjnego i finansowo-gospodarczych przedsiębiorstwo może nabywać majątek nieruchomy na własność Skarbu Państwa, zatrzymując go w swym użytkowaniu;

3. Majątek ruchomy przeznaczony dla przedsiębiorstwa wyodrębnia się protokółarnie z ogólnego majątku Skarbu Państwa i przekazuje przedsiębiorstwu na własność.

4. Przedsiębiorstwo może we własnym imieniu nabywać i zbywać majątek ruchomy, tudzież zaciągać zobowiązania.

5. Majątek nieruchomy Skarbu Państwa, znajdujący się w zarządzie i użytkowaniu przedsiębiorstwa, wykazuje się w aktywach przedsiębiorstwa, tak jakby stanowił jego własność.

6. Za zobowiązania zaciągnięte przez przedsiębiorstwo, niezależnie od odpowiedzialności przedsiębiorstwa jego majątkiem, jest odpowiedzialny Skarb Państwa do wysokości majątku nieruchomego, stanowiącego własność Skarbu Państwa, użytkowanego i zarządzanego przez przedsiębiorstwo.

§ 15. 1. Przedsiębiorstwo przedstawia do zatwierdzenia Ministrowi Komunikacji: bilans, projekty planów inwestycyjnych i finansowo-gospodarczych, wnioski o podziałe zysków lub pokryciu strat oraz sprawozdania ze swej działalności.

2. Zasady prowadzenia księgowości, terminy sporządzania bilansów, planów finansowo-gospodarczych i inwestycyjnych oraz tryb ich zatwierdzania, jak również sposób podziału zysków lub pokrycia strat, zasady tworzenia funduszy specjalnych oraz sposobu ich użycia i deponowania ustalała odrębne przepisy, rozporządzenia i zarządzenia właściwych władz.

§ 16. 1. Kontrola przedsiębiorstwa wykonywana przez Ministra Komunikacji dotyczyć będzie w szczególności:

- 1) zgodności działania przedsiębiorstwa z planem inwestycyjnym i finansowo-gospodarczym;
- 2) przestrzegania obowiązujących przepisów rachunkowych;
- 3) przestrzegania wytycznych i poleceń władz nadzorczych.

2. Kontrola działalności przedsiębiorstwa przewidziana przepisami specjalnymi dokonywana będzie zgodnie z tymi przepisami.

Rozdział 4.

Likwidacja i przekształcenie przedsiębiorstwa.

§ 17. Likwidacja lub przekształcenie przedsiębiorstwa następuje na podstawie zarządzenia Ministra Komunikacji, wydanego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu.